

Başvekil Bu Sabah Dedi ki:

Kanatlı millet haline girmek yolundayız

Yeni bekleyiş devresi içinde:

Almanya - İngiltere ve Müttefikler

Yakın günler içinde Doğu cephesinde ölüm ve kahmı belli edecek kıyametli boğuşma herhalde başlayacaktır.

ETEM İZZET BENİCE

Dünya harbi yeni bir bekleyiş devresi içindedir. Nihaiyeye, nihaiyeye iki İngiliz hava filosu Kolonya ve Essen üzerinde uçtu. Bunların yaptığı tahribatın aklı ve hayale sığmaz genişliğe olduğu bildirildi. Almanlar da buna karşılıkta gecikmediler. Daha iki-geri birlik İngiliz tayyare kafilelerinin Almanya'yı ziyaret edeceğinden bahsedilmekte ve Almanlar da misli ile mukabele etmekte geri kalmayacaklarını söylemektedirler. Garp Fransasında İngiliz alıncı gruplarının yeni yeni faaliyetleri de görülmektedir.

Avrupada Garp cephesinde hava ve deniz baskınları böylece sürüp giderken Japonlar da Tokyo'nun indikamını almak üzere Alaskada Amerikan hava üslerine bir baskın yaptılar. Mihverlere göre, bu da Tokyo bombardmanı kadar bir sürpriz olmuştur. Libya cephesinde ise Rommel kuvvetleri ile İngilizler arasındaki harp bütün şiddeti ile devam etmektedir ve henüz kat'i netice alınmamıştır. Okyanuslarda da karşılıklı deniz tahribatları sürüp gitmektedir. Ancak bütün bu karşılıklı hareketler İkinci Dünya Harbinin kat'i neticesine doğru baskılara istikamet ve vuzu ve gerçek çarpışmalar değildir. Bütün dünyaya meraka:

a - Sovyet - Alman cephesinde,
b - İngiliz - Amerika - Japon cephesinde

ceceyan edecek büyük ölçüdeki kat'i neticeli muharebelerin ne zaman başlayacağı, ne garlar içinde devam edeceği suali üzerinde toplanmaktadır.

Büce Sovyet - Alman orduları arasındaki kıyametli boğuşmanın başlaması için günlerin çoğu geçmiş az kalmıştır. Pek yakın günler içinde cephe boyunca ve belki de birkaç noktada birden muharebelerin başladığına şaşıt olacağız.

Bazıları:
— Harok meydan muharebesi kazandıktan sonra Almanlar için ileri hamlelerine devam etmediler? Eğer buna muvafık olabiliydiler dururdular mı idi?

Sorununun bahis mevzuu ettikleri gibi, yine bazıları da şu sualini cevaplandırılmasına ister gibi görünüyorlar:

— Haziranın beşi oldu. Artık Rusya'da ne kar, ne çamur var. Alman ordusu taarruz için ne bekliyor? Yoksa bu yaz Alman ordusu taarruz yerine müdafaa mı tercih edecek?

Bu soruların ilgisini de yersiz bulmamak esas bakımından doğru görünebilir. Ancak, gerçekte her iki sorunun cevabını da şu kısa şekli ile ve şu cümle içinde (Devamı 3 üncü Sahifede).

“Büyük sayıda paraşütçü yetiştirmek hazırlığı yapıyor,,

Sekizinci Hava Kurultayı bu sabah Başvekilin çok ehemmiyetli bir nutku ile açıldı

Ankara 5 (Telefonla) — Türk Hava Kurumunun 8 inci kurultayı bu sabah saat 10 da Halkevinde Başvekilimiz Dr. Refik Saydamın güzel bir nutku ile açılmıştır.

Kurultaya iştirak edecek teknik vilâyet delegeleri dün akşam ve bu sabah şehrimize gelmiş bulunuyorlardı. Bu meyanında İstanbul vilâyeti adına İstanbul Hava Kurumu reisi Yusuf Rıza Ören, idare heyetinden tıccar Muharrem Nafi, müfettiş Emin Ali buraya gelmişler ve diğer tıccarlarla bu sabah Halkevinde toplanmışlardır.

Tam saat 10 da celse açılınca evvelki yoklama yapılmıştır.

Bilhazire Başvekilimiz Dr. Refik Saydam alkışlar arasında kürsüye (Devamı 3 üncü Sahifede)

Sayın Başvekil Doktor Refik Saydam

Rus Cephesinde

Şimalde çevrilmiş olan Rus kuvvetleri

Vişiye göre, çenber gittikçe darahyer

Vişi 5 (A.A.) — Berlin'den gelen bir telgraf, Almanların şimal ve merkez kesimlerinde mevzilerini düzeltmekle meşgul olduklarını bildirmektedir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir ayda 68 gemi yapıldı

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. Amerika gemi tezgahları geçen ay 68 gemi teslim etmişlerdir. Bu; bir dünya rekorudur. Ayrıca geçen ay 65 gemi denize indirilmiş ve 75 min de omurgalıların kurulduğu san olunmuştur.

“KIZILAY,, in Açacağı Aşhaneler

Günde Otuz Bin Fakire Sıcak Yemek Verilecek

Aşhaneler Teşrinisanide ve altı semtte açılacak

Kızılay İstanbul mümessiliği fakir, muhtaç aileler için açılacak aşhaneler hakkında çalışmalarını hızlandırmaya başlamıştır. Bu aşhaneler her gün 1250 fakir, Topkapı, Kasımpaşa, E-

LIBYA'DA

İngilizlere göre muharebe 3 üncü safhada

Tobruk hedefi aynı ehemmiyetle!

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. Libya harbi şimdiki üçüncü safhasına dahil olmaktadır. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Irak Başvekili Kabinesini Değiştiriyor

Vişi 5 (A.A.) — Bağdattan alınan haberler, Irak kabinesinde bir değişiklik olacağından bahsetmektedir. Başvekil Nuri Paşanın istifası edeceği ve yeni kurulacak olan kabineyi gene Nuri Paşanın kuracağı söylenmektedir.

HITLER

Mannerhaym-in umumî karargâhında

75 inci yıldönümünü tebrik etti

İngilizler bu arada mühim meselelerin konuşulduğu kanaatinde!

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. Hitler dün Finlandiyaya bir sürpriz uçuşu yapmıştır.

Kendisine Alman Genelkurmay Reisi Mareşal Keitel de refakat etmiştir. Bu seyahatinin zahiri sebebi, Fin Mareşali Mannerhaym'i 75 inci yaş yıldönümü münasebetle tebrik olarak gösterilmiştir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

HEYDRİH ÖLÜNCE...

24 kişi daha idam edildi

Almanlar suikastçı İngilizlere atfediyorlar

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. Heydrich'in ölümü üzerine dün Çekoslovakya'da 24 kişi idam olmuştur. Bu suretle mezkûr suikastın sonrasına toplanan idam edilenlerin sayısı 177 yi bulmuştur. Almanlar suikast failini henüz yakalayamamışlardır.

Yaşadıkları bir hikâyeye göre; suikastta İngiliz rolü olduğu etrafa yayılmaktadır. Göya, suikast mahallinde iyi nişan almamış olduğu için atılan bir İngiliz tabancası ile iki çantada iki İngiliz bombası bulunmuştur. Bunlar suikastın (Devamı 3 üncü Sahifede)

Amerikanın yeni harp ilânı kararı

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. Amerika Ayan Meclisi de Bulgaristan, Romanya ve Macaristana harp ilânına dair kararın şiddetle kabul etmiştir. Bu husustaki Meclis kararları Meclis kararları daha evvel Reis Ruzyvelt tarafından imzalanmış üzere Beyaz Saraya gönderilmiştir.

KISACA

Sağ ol!

Bu sabah İstanbul'da çıkan gazetelerin hepsinde, Büyük Millet Meclisinde cereyan eden bir kararın lâyihası müzakeresinin taşlı silâ vardı. Bu lâyiha köy mektepleri ve enstitülerine dairdir. Bu uzun telgraf haberini Anadolu Ajansı vermiştir. Bu haberi veren ajans bültenlerinin üzerinde 4 tarihi vardır ve “bugün toplanan Mecliste ilh...” kaydının ayrıca ilâvesine lüzum görülmüştür. Bir tereddide mahal kalmamak üzere şu noktayı tasrih etmek istiyoruz:

Büyük Millet Meclisi 4 tarihinde, yani dün toplanmıştır. Bahis mevzuu kanun lâyihası Meclisin evvelki günkü toplantısında, yani 3 tarihinde görüşülmüştür. Binaenaleyh, Anadolu Ajansının dünki tarihile ve “bugün” kaydıyla verdiği haber İstanbul gazetelerine ancak 48 saat sonra aksedebilmiştir. Ajansın söyî meşhûr, himmeti baki olsun!

Dün 75 yaşına giren Mareşal Mannerhaym

Almanlar “Bu kadarı kâfi!”, di-yinciye kadar...

Alman şehirleri bombardıman edilecek

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. İngiliz hava kuvvetlerinin Kolonya ve Essen üzerine yaptıkları büyük saldırıları Sovyet hava kuvvetleri geçleri bir mesajla tebrik etmişlerdir. İngiliz Hava Mareşali Hais bunlara verdiği cevapta Hitlerin Almanya'yı “bu kadar kâfi!” diye bağırmasına kadar hava saldırılarına devam edeceğini bildirmiştir.

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. 2 inci büyük Alman Umanı Bremen'e yapılmış olan büyük hava saldırısında Alman hava dağı toplanmıştır. (Devamı 3 üncü Sahifede)

“Komando”lar Fransaya bir akın daha yaptılar

Dönüşte bir Alman devriye gemisi batırıldı

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. Dün sabah çıkandan Britanya komandolarının Polonya ile L6 Tuke arasında yaptıkları bir keşif akını hakkında yeni haberler gelmiştir. Bu hücumda Alman müdafaa kuvvetleri bir saat kadar kalmışlar ve bir düşman müttefik mevkisini susturmuşlar ve vaktin bir müddet kalmıştır. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Kahire'de bir suikast mı?

Londra 5 (A.A.) — B.B.C. Mısır memnûları Orta Şark'taki İngiliz Meclisi Sör Velterin Kahire'de bir suikaste maruz kaldığını haber vermişlerdir. Fakat bu haber doğru değildir. Sordü Londraya gelmekte olan Sör Velter Belçika Kongosu Leopold Vâlide kense bir müddet kalmıştır.

JAPON'lar Rus hududuna asker yığıyorlar

Vaşington 5 (A.A.) — Uzak Doğudan gelen haberlere göre, Japonlar Mangukoya müttefik miktarda kuvvetler göndermişlerdir.

Vali Bu Sabah Geldi

Ekmek Çeşnisi Eski Normal Haline Getirilecek

Vilâyet ve Belediye bütçelerini hükûmet tadilsiz tastik etti

Vilâyet ve Belediye bütçelerinin tasdik için Ankara'ya gittiği olan Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar bu sebatatı esnasında şehrimize gelmiş, Hardıyapa garında Vali Muavini Ahmet Kınık, Emniyet Müdürü, Belediye Reisi Muavini Lütfi Adıy, Belediye Meclisçisi Necati Çilvar, Belediye İktisat Müdürü, Safiye Sezer, Beden Terbiyesi İstanbul Müfettişi İsmet Reisi tarafından karşılanmıştır. Vali ile beraber Belediye Hesap İşleri Müdürü de şehrimize dönmüştür.

Vali ve Belediye Reisi kendilerini karşılayan bir muhabirimize şu beyanatta bulunmuştur:

— Ankara'ya bütçe işleri için gittiğimin, Vilâyet ve Belediye bütçelerinin tasdikatı yapılmadan hükûmet tarafından kabul ve tasdik edilmeyiş. Bir kaç gündür bekliyoruz ancak her gün (Devamı 3 üncü Sahifede)

Vali Doktor Lütfi Kırdar

Rakı Fabrikaları imalâtı durdurdu

İnhisarlar İdaresine vuku bulan müracaatları tetkik ediliyor

(Yazın 3 üncü Sahifede)

Sinema ücretlerine ne kadar zam yapıldı?

Vergi ve resimlere yapılan zamlar dolayısıyla şehrimizde sinema ücretleri yeniden şu suretle tesbit olmuştur: Birinci sınıf sinemalarda: Birinci sınıf lokaller 250, ikinci sınıf (Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir çocuk duvardan düşüp öldü, Biri de boğuldu!

Fatih'te oturan 13 yaşlarında Mehmet Ali isminde bir çocuk dün akşam gezmek üzere gittiği Zincirlikuyuda Alman çitliği evinde dolaşırken burada bulunan metrük iki metre derinliğinde (Devamı 3 üncü Sahifede)

CERÇEVE

Bir göz gezdirme

NECİP FAZIL RİSAKÜREK

Şark cephesinde sessizlik topları atılıyor. Havada, bir ıslığı bile dalgalandırmanın bir durgunluk... Öyle bir sessizlik ve durgunluk ki, güya umumî taarruz, yarın, öbür gün başlayacak hissini aşılabiliyor.

Kumsalda çarpıplak dolayışmak için karakışın gelmesini mi beklemişiz? İşte Mihverin, yani Almanların mevsimsiz Libya taarruzu, böyle bir tuhaflik arz ediyor. Evvelce de çatlatmış gibiydi, bu hareket Mihver hesabına muvaffak olursa, daha ve büyük fedakârlık, muvaffak olamazsa cinnet ve paraşütsüz atlama geçkinde tefiş edilecek.

Simdiden belirsiz yeridir ki, Almanlar hesabına, Libya'da girilen hareketin henüz daha vadeden bir tarafını görmüyoruz.

Ben size demokrasilerin bütün harp politikasını sımsıkı bir çerçeve içine alayım mı? Almanların bütün kudret ve kabiliyeti meselâ 101 vâhitte, Sovyetleri 100 vâhitte, yani arada daima 1 vâhit fark bulunacak bir halde beslemek; ve 100 vâhit 101 den çıktuktan sonra geriye kalan 1 vâhid kendi elleriyle tasfiye etmek...

Bu işi, kâh Sovyetlere kuvvet ekliyerek, kâh Almanlara kuvvet eksilterek muvazenede tutmak istiyorlar. Fakat demokrasilerin hiçbir zaman Sovyetlere, bu düsturu bozacak mikyasta kuvvet ilâve edeceklerini, Almanlardan da, yine bu düsturu bozacak şekilde kuvvet tarh edeceklerini ummuyoruz!

Büyük şark hareketi başlamadan demokrasylar Almanlara ne nisbette yüklenir, o nisbette Almanların Sovyetlere karşı üstünlüğüne, az çok haddi aşan ve muvazene düsturunu bozan üstünlüğüne inandığını anlatmış olur.

Bilmem ki bendeniz anlatabildim mi? Efendim?..

Bekliyor efendim, herkes bekliyor!..

Ölüler, yaralılar, müstakiller, esirler, müttebbisler, müteredditler, herkes bekliyor...

Londra'da, Hariciye Nezareti hususi kalem müdürünün kapısından, İstanbulda, Etyemezde, bilmeme ne müteakilde kadar herkes, şark cephesindeki hareket neticesini bekliyor.

Beklemenin ümit ve hesabından yalnız Almanlar ve Sovyetler müstağni... Zira biri, hareketi bizat yapacak olundu; öbürü de hareketin şu veya bu neticesine göre her alabiri şimdiden kestirebilen...

